

آموزش المپیک

آرمان المپیک در آموزش ورزش‌های نوین تاریخچه و گسترش آموزش المپیک مفاهیم تعلیمی و روش‌های تدریس

نویسنده

رولاند نول

مترجمان

مهرزاد حمیدی

دکتری مدیریت ورزشی - عضو هیئت علمی دانشگاه تهران

مریم جعفری

کارشناسی ارشد مطالعات و آموزش المپیک و مدیریت رویدادهای المپیک از دانشگاه
پلوی نیز یونان

سرشناسه	رولاند نول ، Roland Naul
عنوان و نام پدیدآورنده	آموزش المپیک / رولاند نول : ترجمه مهرزاد حمیدی، مریم جعفری
وضعیت ویراست	اول
مشخصات نشر	تهران؛ پژوهشگاه تربیت بدنی و علوم ورزشی؛ انتشارات ۱۳۹۱
مشخصات ظاهری	۲۲۰ص؛ جدول
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۹۲۸۸۲-۶-۷
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت عنوان اصلی	Olympic Education, 2008
موضوع	ورزش - المپیک
موضوع	تاریخچه - آموزش المپیک
موضوع	آلمان المپیک
شناسه افزوده	حمیدی، مهرزاد، ۱۳۴۷؛ مترجم
شناسه افزوده	جعفری، مریم، ۱۳۸۰؛ مترجم
رده‌بندی کنگره	۱۳۹۱ / ۶۰۰ / ۹۲۸۸۲ / ۶۰۰ / ۹۷۸ GV۷۷۲
رده‌بندی دیوپی	۷۹۷ / ۴۸
شماره کتابشناسی ملی	۲۷۳۶۵۶۲۱

پژوهشگاه تربیت بدنی و علوم ورزشی

آموزش المپیک

- ♦ مترجم : دکتر مهرزاد حمیدی؛ مریم جعفری
- ♦ شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۲۸۸۲-۶-۷
- ♦ ناشر: پژوهشگاه تربیت بدنی و علوم ورزشی
- ♦ شمارگان: ۱۰۰۰ - نوبت چاپ: اول ۱۳۹۱ - قطع: وزیری
- ♦ چاپ و صحافی: کیامرثی
- ♦ قیمت: ۵۰۰۰۰ ریال

کلیه حقوق برای پژوهشگاه تربیت بدنی و علوم ورزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری محفوظ است.

پیشگفتار پژوهشگاه

تربیت‌بدنی و علوم ورزشی به‌عنوان یک حوزه علمی دانشگاهی در سال‌های بعد از پیروزی انقلاب اسلامی روند رو به رشدی را در تمامی زمینه‌های آموزشی، پژوهشی و اجرایی داشته است. یکی از مسائل مهم مورد توجه مسئولان و برنامه‌ریزان، شناسایی، فراهم‌سازی و تقویت زمینه‌های لازم برای تولید علوم ورزشی و به‌کارگیری آن در عرصه‌های ورزش قهرمانی و میادین بین‌المللی است. به همین جهت پژوهشگاه تربیت‌بدنی و علوم ورزشی که در راستای سیاست‌های علمی-آموزشی و پژوهشی خود و انتقال آخرین یافته‌ها به‌منظور توسعه روزافزون دانش و فناوری در ایران اسلامی بنیان نهاده شده است، در نظر دارد با فراهم کردن بستری مناسب برای پیشبرد فعالیت‌های پژوهشی ورزشی و نیز ارتقای سطح علمی و کمک به تلفیق علم و عمل، گامی مؤثر در رفع نیازهای علمی ورزش ایران بردارد. یکی از راه‌های نشر و بسط تربیت‌بدنی و علوم ورزشی، انتشار کتاب‌های علمی ورزشی-تخصصی ماحصل زحمات متخصصان و تحصیل‌کرده‌های رشته تربیت‌بدنی است. امید است با انتشار کتب علوم ورزشی و استفاده همه دست‌اندرکاران مرتبط با تربیت‌بدنی و علوم ورزشی کشور از اساتید و مدیران ورزشی گرفته تا مربیان، دانشجویان و دیگر کارشناسان، به فضل خداوند متعال، گامی مهم هر چند کوچک در تحقق اهداف بلند نظام جمهوری اسلامی ایران برداشته باشیم.

پژوهشگاه تربیت‌بدنی و علوم ورزشی

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
پیشگفتار	۱۱
پیشگفتار نویسنده	۱۳
مقدمه مترجمان	۱۵
تقدیر و تشکر	۱۹
مقدمه	۲۱
فصل اول: بازی‌های المپیک - آموزش المپیک - تعلیم المپیک	۲۵
۱. بازی‌های المپیک و آموزش المپیک	۲۶
۲. آموزش المپیک و تعلیم المپیک	۳۳
۳. پنج گام کمیته بین‌المللی المپیک برای گسترش آموزش المپیک	۴۰
فصل دوم: تاریخچه آموزش المپیک	۴۵
۴. پدر و پدربزرگ‌های آموزش المپیک: قرن نوزدهم	۴۵
۴-۱. از پیر دو کوبرتن تا توماس آرنولد	۴۵
۴-۲. از توماس آرنولد تا جان کریستف فردریک گاتزماثر	۴۹
۵. پدران و پسران آموزش المپیک: قرن بیستم	۵۵
۵-۱. از بازی‌های آتن سال ۱۸۹۶ تا پایان جنگ جهانی دوم	۵۵
۵-۲. دوران پس از جنگ جهانی دوم تا سال ۱۹۹۰: آموزش المپیک در جنگ بین دو آلمان	۶۲
فصل سوم: گسترش آموزش المپیک	۷۵
۶. کمیته بین‌المللی المپیک	۷۵
۷. آکادمی بین‌المللی المپیک	۸۱

۸. آکادمی‌های ملی المپیک ۸۵
- ۸-۱. اهداف و فعالیت‌های متنوع آکادمی‌های ملی المپیک ۸۵
- ۸-۲. همکاری و شبکه‌های مختلف آکادمی‌های ملی المپیک ۱۰۶
۹. مؤسسات آموزش عالی و مراکز مطالعه المپیک ۱۱۱

فصل چهارم: مفاهیم پایه‌ای ورزش‌های تدریس آموزش المپیک ۱۱۹

۱۰. سرفصل درسی تربیت بدنی در سطح ملی ۱۱۹
- ۱۰-۱. اشاعه آموزش المپیک ۱۱۹
- ۱۰-۲. ارتباط تربیت بدنی، آموزش ورزش و آموزش المپیک ۱۲۵
۱۱. مفاهیم تعلیمی آموزش المپیک ۱۳۰
- ۱۱-۱. آموزش المپیک از دیدگاه پیردوکوبرتن ۱۳۰
- ۱۱-۲. آموزش المپیک، وظیفه فرهنگی مدارس ورزش ۱۳۲
- ۱۱-۳. آموزش المپیک، هدف آموزشی تربیت بدنی ۱۳۶
- ۱۱-۴. آموزش المپیک: آموزش ارزش‌های زندگی ۱۴۰
- ۱۱-۵. آموزش المپیک: یادگیری المپیک در محیط‌های اجتماعی ۱۴۲
۱۲. روش‌های تدریس آموزش المپیک ۱۴۵
- ۱۲-۱. روش‌های تدریس دانش محور و تجربه محور ۱۴۶
- ۱۲-۲. روش‌های تدریس «دستاوردهای جسمانی محور» و «زندگی محور» ۱۴۸
- ۱۲-۳. روش آموزش جامع آموزش المپیک ۱۵۱

فصل پنجم: ارزیابی مطالعات آموزش المپیک ۱۶۱

۱۳. سنجش آموزش المپیک و آگاهی معلمان، دانشجویان و دانش‌آموزان از

- بازی‌های المپیک ۱۶۲
- ۱۳-۱. مریان تربیت بدنی چه تصویری درباره آموزش المپیک دارند؟ ۱۶۲
- ۱۳-۲. دانش‌آموزان مدرسه، دانشجویان دانشگاه‌های ورزشی و مدرسان ورزش از المپیک چه می‌دانند؟ ۱۶۵
۱۴. سنجش آرمان‌های المپیک و انگیزه موفقیت در فعالیت‌های ورزشی ۱۷۳
- ۱۴-۱. چگونه دانش‌آموزان حد مطلوب و واقعیت آرمان‌های المپیک را ارزیابی می‌نمایند؟ ۱۷۳

- ۱۴-۲. ارتباط بین ارزیابی عوامل آرمان المپیک و انگیزه موفقیت در فعالیتهای ورزشی چیست؟ ۱۷۹
- ۱۴-۳. آیا قهرمانان المپیک برای نوجوانان نقش الگویی دارند؟ ۱۸۳
۱۵. ارزیابی برنامه‌های اشاعه و تدریس دروس آموزش المپیک ۱۸۷
- ۱۵-۱. اشاعه مطالعات برنامه‌های آموزش المپیک ۱۸۷
- ۱۵-۲. ارزیابی تدریس آموزش المپیک ۱۹۲
- منابع: ۱۹۹

پیشگفتار

کنفدراسیون ورزش المپیک آلمان^۱ سال ۲۰۰۶ در حالی تأسیس شد که بیش از ۵۰ سال از ادغام کمیته ملی المپیک آلمان و کنفدراسیون ورزش المپیک آلمان برای تشکیل یک سازمان مشترک المپیک می‌گذشت. هر دو سازمان سابقه‌ای طولانی در امر گسترش آموزش المپیک داشتند. در بازی‌های المپیک توکیو ۱۹۶۴، تیم نوجوانان ورزش آلمان در اردو حضور داشتند و از سال ۱۹۸۸، کمیته ملی المپیک آلمان به مناسبت بازی‌های المپیک، برنامه‌های آموزش المپیک را به طور منظم و به‌ویژه برای کودکان پیش‌دبستانی اجرا می‌کرد. از دهه نود سمینارهای تربیتی و آموزشی منظمی برای معلمان و دانشجویان در آکادمی بین‌المللی المپیک واقع در المپیا و آلمان برگزار شده است و در سال‌های اخیر تعداد رو به افزایشی از دانشجویان کشورهای همسایه در این دوره‌های مطالعاتی کمیته ملی المپیک و کنفدراسیون ورزش آلمان شرکت کرده‌اند.

سخنرانی‌ها و سمینارهای اخیر پیرامون تاریخچه و ادعای آموزشی بودن جنبش المپیک، زمینه‌ای برای تبادل بین‌المللی اطلاعات و دیدگاه‌ها در خصوص وظایف و اهداف آموزش المپیک فراهم می‌نماید.

کتاب حاضر نوشته رولاند نول با نام ساده «آموزش المپیک» شامل پانزده بخش است؛ این عنوان ریشه‌های تاریخی «پدربزرگ‌های جنبش المپیک» تا زمان حال و فراتر از آن، اولین

المپیک نوجوانان سال ۲۰۱۰، را بررسی می‌نماید. آموزش المپیک نه تنها با رویکردهای سیاسی اروپا بلکه با کشورها و قاره‌های دیگر نیز هماهنگ است. پیشرفتشان در گسترش آموزش المپیک به‌عنوان ابزاری برای مدرسه ورزش و ورزش جوانان و نیز موضوعی برای تربیت معلمان و اساتید دانشگاهی است. همچنین این کتاب بر نقش کمیته بین‌المللی المپیک و آکادمی بین‌المللی المپیک و اعتبار آنها، در سراسر جهان تأکید دارد. از زمان کنگره یکصدساله المپیک در پاریس (۱۹۹۴) تا به امروز، شاهد توسعه مستمر و اشاعه ماندگار اهداف و مقصود موجود در مفاهیم آموزش المپیک هستیم که هدف از آن تنها برگزاری بازی‌های المپیک هر دو سال یک‌بار نیست. این امر در بسیاری از کشورها به تحقق ارزش‌های المپیک منجر شده که در سرفصل درسی تربیت بدنی و ورزشی و به‌عنوان واحد المپیک در تربیت مربی تربیت‌بدنی گنجانده شده است.

همچنین این کتاب اهمیت مضاعف آموزش المپیک حتی به شکل مؤثری در آینده روشن می‌سازد و نیز تأثیر آن در تربیت مربیان جوان ورزشی را به تصویر می‌کشد. کنفدراسیون ورزش المپیک آلمان (DOSB) امید دارد که این کتاب تبادل بین‌المللی تجارب و نظرات مضاعف و مستمر در زمینه آموزش المپیک را گسترش دهد و از این رو مثال‌های متعددی از ابعاد خاص فرهنگی و ملی مربوط به مفاهیم آموزش المپیک به‌عنوان عامل غنای جنبش جهانی المپیک را به رسمیت خواهد شناخت. امید است این کتاب همه افراد و شخصیت‌هایی که دوستدار و حامی آموزش المپیک می‌باشند یاری دهد تا راه خویش را به سوی تحکیم میثاق جهانی که همان آرمان‌های المپیک برای همه کودکان و نوجوانان سراسر دنیا است ادامه دهند.

دکتر مایکل راسپر

مدیر کل کنفدراسیون ورزش المپیک آلمان

فرانکفورت، می ۲۰۰۸

پیشگفتار نویسنده

کتاب حاضر که در سال المپیک پکن ۲۰۰۸ منتشر شد، دربرگیرنده سابقه‌ای در خور توجه از نظرات نویسنده در طول بیست سال گذشته است؛ چرا که پنج فصل المپیک کتاب، خلاصه‌ای از طرح‌های تحقیقاتی ملی و بین‌المللی، مطالعات مجموعه‌های مربوط به المپیک و موضوعات مختلف دوره‌های تدریس المپیزم نویسنده را نمایش می‌دهد که وی در دانشگاه محل تدریس‌اش در آلمان و در سخنرانی‌های کنفرانس‌های علمی «پیش از المپیک» در آکادمی بین‌المللی المپیک واقع در یونان و به مناسبت‌های مختلف در کشورهای دیگر در داخل و یا خارج از اروپا ارائه کرده است.

در روند رو به رشد «آموزش المپیک» به‌ویژه پس از کنفرانس یکصدساله المپیک پاریس در سال ۱۹۹۴، کمیته بین‌المللی المپیک و سازمان‌های زیرمجموعه آن، کمیته‌ها و آکادمی‌های ملی المپیک با اجرای طرح‌ها و رویدادهای متعدد به منظور گسترش آموزش المپیک به‌ویژه برای نوجوانان بسیار تلاش کردند. گواه این موضوع برگزاری دوره‌های آموزشی ویژه معلمان و مربیان است که به‌منظور پیشرفت آموزش المپیک در بسیاری از مؤسسات آموزش عالی هر پنج قاره جهان اجرا شد که شامل ابتکارات آموزشی بیشتر در مقیاس جهانی هم در آکادمی بین‌المللی المپیک مستقر در المپیا و هم سطوح ملی و منطقه‌ای در بسیاری از کشورهای سراسر دنیا از شرق تا غرب و شمال تا جنوب بود.

هدف از نگارش این کتاب معرفی تاریخی، تعلیمی، آموزشی و تجربی مفهوم گسترش آموزش المپیک است، تا آنجا که توانایی زبان‌شناختی نویسنده اجازه دهد؛ دیدگاه میان فرهنگی از تجارب بین‌المللی، انتشارات گردآوری شده و اطلاعات موجود منتشر نشده، ارائه دیدگاه‌های متفاوت و ابعاد آموزش المپیک به‌عنوان یک موضوع آکادمیک برای تدریس و تحقیق است.

کتاب آموزش المپیک، بدون کمک و حمایت برخی از همکاران و دوستانی که در نگاشتن و

ویرایش آن به نویسنده یاری رساندند و همچنین بدون مذاکره با خانه نشر میسر نمی‌شد. در اینجا لازم می‌دانم از دستیار خود اوتا اشمیتز^۱ و دستیار تحقیقی‌ام درک هافمن^۲ و اوویک^۳ برای یاری و حمایتشان در آماده‌سازی نوشته‌ها، رزماری رابرتز^۴ برای نظارت بر ساختار انگلیسی به کار برده شده در کتاب، دکتر هنز آسبروک^۵ برای یاری‌اش به عنوان کمک‌ویراستار سری کتاب «ورزش مدرسه» برای خانه نشر Meyer and Meyer تشکر کنم. در آخر، از هانس یورگن میر^۶ برای گنجاندن این کتاب در بخش بین‌المللی خانه نشر قدردانی می‌کنم. امید است مطالعات در زمینه آموزش المپیک به اشاعه المپیزم واقعی به‌منظور پیشرفت تربیت‌بدنی نوین در مدارس و آموزش فراگیر جوانان در فعالیتهای ورزشی سازمان یافته کمک نماید.

رولاند نول

اسن، مارچ ۲۰۰۸

-
1. Uta Schmitz
 2. Dirk Hoffmann
 3. Uwe Wick
 4. Rosemary Robertz
 5. Dr. Heinz Aschebrock
 6. Hans Jürgen Meyer

مقدمه مترجمان

ورزش و ارزش‌های اخلاقی از دیرباز مورد توجه تمدن‌های باستان بوده است. فتیان و عیاران نمونه‌هایی از تلفیق آیین‌های پهلوانی با فضایل اخلاقی و جوانمردی بودند. مورخ بزرگ هرودوت در مورد ایرانیان باستان می‌نویسد:

«ایرانیان راست براسب می‌نشینند، راست خبر می‌اندازند و راست سخن می‌گویند.»
با ظهور اسلام و گسترش آن در ایران زمین، پهلوان این خطه در پرتو تعالیم الهی اسلام به جوانمردی، راستی و درستی شهره بودند. نمک و توسل به امیرالمؤمنین علی (ع) شاه مردان، شیر یزدان، حیدر کرار جزء لاینفک آیین پهلوانی گردید و چه خوش سعدی سروده است که:

جوانمرد اگر راست خواهی علی است
کرم پیشه شاه مردان ولی است
در کتاب فتوت نامه سلطانی که توسط ملاحسین واعظ کاشفی سبزواری به رشته تحریر درآمده است برای زورمندی آدابی ذکر شده است که ارزش زورمندی در خداگرایی، دین‌داری و مردم‌داری خلاصه شده است و پهلوانان از آن نظر دارای ارزش و احترام اجتماعی و مورد اعتماد و تکیه جامعه بودند که زورمندی آنان، با اخلاق و ادب و تواضع و افتادگی و مردم‌داری و ظلم‌ستیزی و مظلوم‌پناهی توأم بوده به همین لحاظ است که آموزه‌های پهلوان پروری در ادبیات و سروده‌های شعرای بزرگ این کشور موج می‌زند که از آن جمله:

شکرانه بازوی توانا
بگرفتن دست ناتوان است

با این نگاه ارزشی و تربیتی بود که پهلوانان بزرگی از متن مردم به اشتهار رسیدند که همواره غمخوار و مددکار مردم بوده‌اند و در خزانه فرهنگ اجتماعی ما پهلوانان راستینی مانند پوریای ولی و جهان پهلوان تختی وجود دارند که بر تارک تاریخ ورزش ایران زمین می‌درخشند و الگوی ارزشمندی برای جوانان ورزشکار کشور ما به یادگار مانده‌اند.

تکاپوهای تربیتی و اخلاقی در حوزه ورزش بر سایر تمدن‌ها و ملل جهان نیز وجود دارد که مطالعه آنها باعث می‌شود که بتوانیم از تجارب جامعه بشری و نیک اندیشان سایر کشورها نیز برای پرورش کودکان، نوجوانان و جوانان ورزشکار این مرز و بوم بهره‌مند گردیم.

نهضت نوین ورزش جهان با پی‌ریزی کمیته بین‌المللی المپیک در سال ۱۸۹۴ توسط پیردوکوبرتن فرانسوی برپا شد. کوبرتن به عنوان یک معلم در ابتدا داعیه نظام تعلیم و تربیت کشورش را داشت اما تصمیم گرفت که اهتمام خویش را مصروف یک نهضت جهانی ورزش نماید که تأثیرات عمیقی بر تعلیم و تربیت جوامع بشری برجای گذارد. مراد او از احیاء بازی‌های المپیک شخصیت‌سازی جوانان برای زندگی اجتماعی بود لذا او دیدگاه خود نسبت به المپیزم را تحت عنوان «فلسفه زندگی» بیان نمود به نحوی که نظرات او در منشور المپیک چنین بیان شده است.

«المپیزم فلسفه زندگی است که ویژگی‌های جسمی، روحی و فکری بشر را در هم آمیخته و تعالی می‌یابد. المپیک با آموزه‌هایی از ورزش و فرهنگ در پی ارائه روشی برای تعالی زندگی بشر است که بر اساس احترام و اصول اخلاقی برگزار می‌گردد. موضوع المپیک و ورزش از حقوق مسلم انسان‌ها است که بایستی بدون هرگونه تبعیض نژادی با دوستی، همبستگی و جوانمردی به اجرا گذاشته شود.»

کمیسیون آموزش کمیته بین‌المللی المپیک ارزش‌های المپیک را در اصول پنج‌گانه: «نشاط در تلاش، بازی جوانمردانه، احترام به دیگران، برتری حویلی و تعادل بین ابعاد جسمی، روحی و فکری می‌داند. لازم به یادآوری است که علی‌رغم این رویکردهای اخلاقی و ارزشی گاه‌آلود برگزاری بازی‌های المپیک دچار انحرافات از قبیل دخالت بعضی از قدرت‌های سیاسی جهان، رسوایی‌های قهرمانان دوپینگی مانند بن جانسون در المپیک ۱۹۸۸، سنول و کاترین کراب در المپیک ۱۹۹۲ بارسلون و یا ماجرای رشوه‌گیری اعضای IOC به منظور اعطای امتیاز میزبانی بازی‌های المپیک زمستانی ۲۰۰۲، سال‌لیک سیتی گردیده است و باعث شده که بخشی از جامعه بشری با نگاهی مثبت به جریان المپیک ننگرند.

اما تلاش اصلاح‌گران مدافع آموزه‌های تربیتی و اخلاقی نهضت المپیک و مبارزه آنها با پدیده‌های منفی باعث گردیده است که در پایان دهه اول قرن بیست و یکم حول محور تعالی ارزش‌های معنوی و تاریخی ایده المپیک متمرکز گردند.

از جمله اقداماتی که در طول حیات و توسعه المپیک نوین برای تحکیم و تقویت مبانی ارزشی و آموزش المپیک توسط IOC صورت گرفته است می‌توان به موارد زیر اشاره نمود:

۱. تشکیل اردوهای نوجوانان مصادف با برگزاری بازی‌های المپیک: این اقدام نخستین بار در المپیک ۱۹۱۲ استکهلم انجام شد که به ۱۵۰۰ پیش‌آهنگ اجازه دادند به منظور الهام‌گیری از فضای المپیک چادرهای خودشان را در کنار استادیوم المپیک برپا کنند. اردوهای نوجوانان از آن تاریخ تا کنون همزمان با برگزاری بازی‌های المپیک تشکیل می‌شوند.
۲. تأسیس آکادمی بین‌المللی المپیک (IOA) در سال ۱۹۶۱ در دامنه کوه المپ و محل برگزاری بازی‌های المپیک باستان در یونان به‌منظور توسعه و ترویج ارزش‌های اخلاقی، آموزشی و تاریخی بازی‌های المپیک
۳. در سال ۱۹۷۷ با تشکیل همبستگی المپیک (OS) کمیته بین‌المللی المپیک به حمایت از کمیته‌های ملی المپیک و مدیران، مربیان و ورزشکاران کشورهای در حال توسعه پرداخت. همبستگی المپیک با بهره‌مندی از بخشی از بودجه حق پخش تلویزیونی به برگزاری دوره‌های آموزشی برای منابع انسانی کمیته‌های ملی کشورهای عضو مبادرت می‌نماید.
۴. در سال ۱۹۸۳، IOC به‌منظور ترویج و گسترش ارزش‌ها و آرمان‌های المپیک در کشورهای عضو جنبش المپیک، خواستار تأسیس آکادمی‌های ملی المپیک در این کشورها شد تاکنون بیش از ۱۴۰ کشور جهان نسبت به تأسیس آکادمی ملی المپیک خویش با رویکرد ترویج ارزش‌های المپیک مبادرت نموده‌اند.
۵. در صدمین سال تأسیس المپیک در کنگره سال ۱۹۹۴ اعضای IOC خواستار طراحی برنامه‌های بلند مدت برای اشاعه و گسترش ارزش‌های المپیک و مبارزه با رفتارهای ضد ارزشی شده‌اند تا از این رهگذر جنبه ارزشی بودن المپیک‌های ادوار آینده تضمین شده و از بروز رفتارهای ضد ارزشی در المپیک جلوگیری شود.
۶. در سال ۲۰۰۷، IOC در یکصدمین اجلاس خود با نوآوری طرح بازی‌های المپیک نوجوانان را ارائه نمود. هدف از المپیک نوجوانان ایجاد زمینه‌های کارآمدی برای افزایش انگیزش نوجوانان و آشنا نمودن آنها با روح و ارزش المپیک بود این بازی‌ها نسلی از ورزشکاران نخبه نوجوان را با یک رویکرد اخلاقی تربیتی پرورش می‌دهد تا با درک ارزش‌های عمیق انسانی و با رعایت اصول اساسی المپیزم به ورزش قهرمانی بپردازند.
۷. در پی رسوایی دوپینگ دوچرخه سواران تور فرانسه در سال ۱۹۹۹، IOC در همان سال مبادرت به تشکیل سازمان مبارزه با دوپینگ جهانی (WADA) مبادرت نمود. WADA با گوشزد نمودن خطرات و تأثیرات منفی داروهای نیروزا بر سلامت

ورزشکاران و با مبارزه و نظارت جدی جهانی به ترویج ورزش پاک و عاری از دوپینگ می‌پردازد.

در این مقدمه با ذکر مختصری از رویکرد ارزشی ورزش برگرفته از فرهنگ اسلامی و ملی کشورمان همچنین با تشریح ارزش‌های محوری بازی‌های المپیک بر اساتید و صاحب‌نظران دلسوز و نیک اندیش کشورمان است که با بهره‌گیری از آموزه‌های غنی فرهنگی خویش و الگوبرداری از تجارب بومی شده جامعه بشری از ورزش به‌عنوان وسیله تعلیم و تربیت در راستای پرورش نسلی آراسته به ارزش‌های اخلاقی و موفق در زندگی اجتماعی استفاده نمایند و قهرمانانی پهلوان سیرت به عنوان الگوهای شایسته برای جوانان کشور تربیت نمایند. کتاب حاضر مجموعه‌ای مفید را برای مطالعه مدیران فدراسیون‌ها، هیات‌ها و باشگاه‌های ورزشی و همچنین اساتید و دانشجویان رشته تربیت بدنی، معلمان، مربیان ورزش و دست‌اندرکاران امور فرهنگی سازمان‌های ورزشی فراهم می‌آورد و مطالعه آن را به تمامی این عزیزان توصیه می‌نماییم. امید است که تلاش مترجمان در این راه مفید و مؤثر واقع شود.

مهرزاد حمیدی - مریم جعفری

تقدیر و تشکر

این کتاب بدون حمایت و توصیه برخی از همکاران برجسته و دوستان قدیمی نگاشته نمی‌شد. در دوره‌ای که تعداد زیادی مقالات مکتوب، کتاب و بروشور دریافت می‌کردم و به کنفرانس‌ها و نشست‌های بسیاری دعوت می‌شدم این فرصت در اختیار من گذاشته شد که تبادل اطلاعات نمایم و این سمینارها اطلاعات ارزشمندی برای مطالعاتم در اختیارم نهاد.

در اینجا لازم می‌دانم از همه همکاران و دوستانی که در طرح‌های مختلف آموزش المپیک در طول این مدت افتخار همکاری با ایشان را داشته‌ام تشکر نمایم. به‌ویژه از دینا بیندر^۱ (کانادا) به خاطر توضیحاتش در خصوص روش‌های تدریس آموزش المپیک و دعوت به همکاری از من در طرح آموزش ارزش‌های المپیک و گسترش بسته‌های آموزشی کمیته بین‌المللی المپیک سپاسگزاری می‌کنم. از دوست قدیمی‌ام، آنتونین ریچتسکی^۲، رئیس آکادمی ملی المپیک چک به خاطر همکاری و دعوت بنده در برخی از مطالعات تجربی و نیز زوفیا زکوسکا^۳ از لهستان و ولادیمیر رودیچنکو^۴ از روسیه که هر دو موجب پیشرفت‌های من در اروپای شرقی شدند، قدردانی می‌نمایم.

بیشتر کتاب‌های مهم و بروشورهایی را که در کتاب‌فروشی‌ها و اینترنت در دسترس نبود از کنرادو دورانتز^۵، رئیس آکادمی المپیک اسپانیا شبکه ایرو-امریکن آکادمی‌های ملی المپیک دریافت نمودم؛ علاوه بر این مجموعه‌ای بسیار ارزشمند از خلاصه نشست‌ها از ارشیو آکادمی بین‌المللی المپیک به من داده شد. همچنین لازم می‌دانم از کستاس جورجیادیس^۶، رئیس

-
1. Deanna Binder
 2. Antonin Rychtecky
 3. Zofia Zukowska
 4. Vladimir Rodichenko
 5. Conrado Durantez
 6. Kostas Georgiadis

تقدیر و تشکر

افتخاری آکادمی بین‌المللی المپیک، تمیس لنیس^۱ و پاراسکوی لیومپی^۲ از یونان به خاطر فراهم‌سازی مجموعه‌ای از منابع منتشر شده و منتشر نشده، سپاسگزاری نمایم.

از دو فرد دیگر که بیش از بیست سال است با آنها آشنایی دارم و به مناسبت‌های مختلف برای تبادل ایده‌ها و تجربیات در زمینه تدریس و مربی‌گری آرمان‌های المپیک آنان را می‌بینم یعنی کارلوس گنزالوز^۳ از پرتغال، رئیس کنونی جنبش اروپایی بازی جوانمردانه و رالف گیمن^۴ از آلمان که من در سه طرح گسترش منابع تدریس آموزش المپیک با آنها همکاری داشته‌ام نیز قدردانی می‌کنم و نباید همکاران آلمانی نزدیک خود، فابین وان لیون^۵ و بارت بوئتز^۶ را فراموش نمایم.

در انتها نمی‌خواهم دانش‌آموزان بین‌المللی و ملی که در برخی از طرح‌ها، سمینارها و کارگاه‌های آموزشی در زمینه آموزش المپیک با هم همکاری داشتیم فراموش کنم. پرسش‌ها، درک و سوءتفاهم آنها نسبت به پیچیدگی‌های رشته‌های تاریخی، تعلیمی، آموزشی و تجربی آموزش المپیک، نکات بسیاری را درباره نحوه اشاره به گرایش و محتوای دیدگاه آموزشی و پیام پیردوکوبرتن در جامعه ورزشی امروز به ما نشان داد.

-
1. Themis Lainis
 2. Paraskevi Lioumpi
 3. Carlos Goncalves
 4. Rolf Ge Bmann
 5. Fabienne Van Leeuwen
 6. Bert Boetes

مقدمه

آموزش المپیک شکل‌های زیادی دارد. تاریخچه گسترش آموزش المپیک دست‌کم به افتتاح بازی‌های المپیک نوین و نیز بنیان‌گذار آن، پیردوکوبرتن^۱ فرانسوی بر می‌گردد. به هر حال، هدف آموزشی و تفکری که کوبرتن در نظر داشت از طریق بازی‌های المپیک نوین به‌دست آورد، ریشه در تاریخ آموزش المپیک دارد. تاریخ آموزش المپیک و جنبش بازی‌های المپیک گسترش و نگرانی‌های زیادی را پشت سر گذاشته است، اما آموزش همواره در متن المپیزم و به شکل مجرای کوچکی باقی مانده است. به نظر می‌رسد آنچه بیشتر نادیده گرفته شده، پیام آموزشی المپیزم در محتوای کنونی تربیت‌بدنی مدارس و برنامه‌های فوق‌العاده و سازمان‌دهی شده باشگاه‌های ورزشی نوجوانان است. آموزش المپیک در دهه‌های اخیر و در اولین دهه قرن بیست و یکم، بر فضایل اجتماعی و ارزش‌های اخلاقی موجود در فعالیت‌های ورزشی و محیط‌های دیگر زندگی کودکان و نوجوانان تأکید دارد. این ارزش‌ها و فضایل باید آموزش داده شوند و یادگیری از طریق ورزش و فعالیت جسمانی در موقعیت‌های فهرمانی به‌دست می‌آید؛ برای مثال تلاش دو یا چند حریف برای بهترین عملکرد فردی با به‌مبارزه طلبیدن یکدیگر به روح رقابت، احترام به قوانین بازی جوانمردانه ضمن احترام متقابل به حریف به‌عنوان یک همراه اجتماعی و تلاش برای رسیدن به یک فیزیک بدنی مناسب، بازده روحی و اجتماعی کاملاً متعادل و مناسبی را به همراه دارد.

در گسترش آموزش المپیک به‌عنوان اساس آموزش ورزش (تئوری) و اساس تدریس تربیت‌بدنی (عملی)، مفاهیم مختلف آموزشی در قالب اهداف آموزشی، نتایج و روش‌های تدریس متفاوت ظاهر می‌گردند که برخی از آنها در بخش تئوری و هم در بخش عملی محقق می‌شوند و هدف از آنها هدایت آموزش المپیک است. تدریس و ارسال پیام آموزش المپیک

نیازمند اجرای برنامه‌های متفاوتی است که در سطح بین‌المللی به کمک بسیاری از آکادمی‌های ملی المپیک^۱ در کشورهای مختلف برگزار می‌شود. در برخی از کشورهایی که در این کتاب بررسی شدند، سرفصل درسی تربیت‌بدنی ملی یا منطقه‌ای و تربیت معلم در مؤسسات آموزش عالی و نیز انجمن‌های ورزشی که مسئولیت بازآموزی مربیان ورزشی را برعهده دارند، از چنین برنامه‌هایی حمایت می‌کنند.

البته ترویج آموزش المپیک نیاز به حمایت از فعالیت‌های اجرایی متعدد دارد اما یک ارزیابی کلی نیز لازم است تا به کمک آن از انتقال موفق مفاهیم مطمئن شویم و از نیازهای معلمان، مربیان و دانش‌آموختگان مطلع گردیم تا در نهایت بتوانیم به اشتیاق و تمایل آنها پی ببریم و روند و بازده تدریس و تربیت در آموزش المپیک را با توجه به اهداف آموزشی متفاوت بهبود بخشیم.

این کتاب چرخه توسعه تاریخی و دغدغه‌های حال حاضر آموزش المپیک، فعالیت‌های روبه‌رشد و متفاوت، مفاهیم و رویکردهای آموزش المپیک و درنهایت سطح وسیعی از مطالعات و ارزیابی‌ها را به‌منظور سنجش و تخمین انتقال مفاهیم آموزش المپیک، بازده و نتیجه تدریس آن ترسیم می‌نماید.

در فصل اول، «بازی‌های المپیک و آموزش المپیک»، مفهوم سنتی پیردوکوبرتن که در حال حاضر «آموزش المپیک» نامیده می‌شود، به‌اتفاق جنبه‌های انتقادی جنبش کنونی آموزش المپیک معرفی و بررسی خواهد شد. گام بعدی، چشم‌انداز و آرمان‌های موردنظر کوبرتن در زمینه گستره خلاقیت‌های کمیته بین‌المللی المپیک^۲ برای گسترش آموزش المپیک و حمایت از تعلیم المپیک است. با توجه به حمایت کنونی از آموزش المپیک در زمینه اولین بازی‌های المپیک نوجوانان که مقرر است سال ۲۰۱۰ برگزار گردد، کمیته بین‌المللی المپیک باور سنتی و پیام کوبرتن را به‌عنوان گامی دیگر در مفهوم تاریخی ارتقای آموزش المپیک احیا کرده است. در فصل دوم، «تاریخچه آموزش المپیک»، مفهوم آموزش در روح المپیزم پیردوکوبرتن دوباره بازبینی خواهد شد، ابتدا با رجوع به منابع تاریخی که وی در آموزش عمومی بریتانیا یافته بود و همچنین با توجه به فعالیت یکی از «پدر بزرگ‌های» آموزش المپیک، یعنی توماس آرنولد^۳ که نخستین بار باور اولیه آموزش مذهبی را با فردی نوع‌دوست و آلمانی تبار به نام

1. NOAs

2. International Olympic Committee (IOC)

3. Thomas Arnold

خوان کریستف فردریک گاتزماثر^۱ در میان گذاشت. بازبینی دوم این توسعه تاریخی با افتتاح بازی‌های المپیک نوین در سال ۱۸۹۰ آغاز شد و تا دهه ۱۹۹۰ ادامه پیدا کرد و مفاهیم قبلی و گسترش آموزش المپیک در آلمان را برجسته نمود. آلمان به‌عنوان مطالعه کلیدی در نظر گرفته شد زیرا کوپرتن، کارل دیلم^۲ را برای جانشینی خود برگزید و رشد داد. پس از جنگ جهانی دوم، دو آلمان (جمهوری فدرال آلمان و جمهوری دموکراتیک آلمان) به‌منظور گسترش سیاسی بازی‌های المپیک و دستیابی به اهداف ایدئولوژیکی متناقض با آموزش ورزش و نیز ایجاد تفاوت در یکسانی پیام المپیزم در زمینه آموزش اروپای شرقی و غربی، متحد شدند.

در فصل سوم، «گسترش آموزش المپیک»، بسیاری از مؤسسات با فعالیت‌های متفاوت در قالب مؤسسات حامی آموزش المپیک در سراسر دنیا بررسی می‌شوند. این بخش با بررسی کمیته بین‌المللی المپیک کمیون‌های زیرمجموعه آن که مسئول اجرای موارد مختلف آموزش المپیک می‌باشند، مؤسسات همکار از قبیل «انجمن صلح المپیک»^۳ و «آژانس جهانی مبارزه با دوپینگ»^۴ آغاز می‌گردد؛ همچنین نقش IOA و نشست‌های متعدد آن با موضوع آموزش المپیک و گسترش مفاهیم و دیدگاه‌های متفاوت در خصوص موضوعات مطرح شده در فاصله زمانی بیش از ۳۰ سال را برجسته می‌نماید. بخش دیگر نیز به انتخابی از ۲۰ آکادمی ملی المپیک در هر پنج قاره اختصاص یافته است که برنامه‌های نمادین و فعالیت‌های آموزش المپیک که شامل تلاش‌های به عمل آمده برای ایجاد شبکه‌های همکاری ملی و داخلی می‌شود، می‌پردازد.

فصل چهارم به معرفی و توضیح «مفاهیم تعلیمی و روش‌های تدریس آموزش المپیک» می‌پردازد. این فصل با بخشی آغاز می‌گردد که از سویی روابط بین تربیت‌بدنی و آموزش ورزش و از سوی دیگر روابط آموزش ورزش با آموزش المپیک را بررسی می‌کند. آموزش المپیک در برخی از کشورها، بخش اجباری یا اختیاری سرفصل درسی تربیت‌بدنی می‌باشد. «برنامه درسی سلامتی و تربیت‌بدنی» نیوزلند مثال بارزی است که در آن اهداف «رفتاری و ارزشی» در مجموعه‌ای از آرمان‌های المپیک نقش بسته است. حداقل پنج مفهوم تعلیمی و پنج روش تدریس آموزش المپیک به دنبال توصیف مفهومی جامع تدریس آموزش المپیک در چهار بخش موضوعی معرفی می‌شود: تلاش ورزشی، رفتار اجتماعی، رفتار معنوی و دانش المپیک.

در فصل پنجم، «ارزیابی مطالعات المپیک»، مجموعه‌ای بین‌المللی از مطالعات تجربی مورد

1. Johann Christoph Friedrich GutsMuths
2. Karl Diem
3. Olympic Truce Foundation
4. World Anti-Doping Agency

بحث قرار گرفته است که بر ارزیابی آموزش المپیک به کمک مربیان تربیت‌بدنی و دانش جنبش المپیک طبق گزارش دانش‌آموزان و دانشجویان تأکید دارد. نکات دیگری در ارزیابی طرح‌ها وجود دارد که ارزیابی دانش‌آموزان از آرمان‌های المپیک نسبت به انگیزه خود برای پیشرفت را نشان می‌دهد و نیز بخشی که قهرمانان المپیک می‌توانند به عنوان «الگوی شایسته» برای دوران ورزش حرفه‌ای خویش ایفای نقش نمایند. در آخر این بخش، برخی از طرح‌های ارزیابی فعالیت‌های اجرایی، استراتژی و ابزارهای آنها در پاسخ به این پرسش که چه میزان دوره‌های تربیت معلم و آموزش المپیک به دانش‌آموزان کمک کرده است تا به استانداردهای مورد نظر دست یابند، بررسی می‌شوند.

هر فصل با پنج پرسش در مورد وقایع اصلی خاتمه می‌یابد. به منظور کسب اطلاعات بیشتر و عمیق‌تر، مجموعه‌ای مختصر با نام «مطالعه بیشتر» در پایان هر فصل در نظر گرفته‌ایم. در آخر، بخش «نتیجه کلی‌ها» مهم‌ترین نتایج و ضروریات پیشرفت و موفقیت‌های آتی آموزش المپیک را به طور خلاصه بیان می‌کند.